Nooteboom ontvangt Duits eredoctoraat

Nieuws

Achtergrond - 13 november 2008

(13 november 2008) Cees Nooteboom krijgt vanmiddag aan de Freie Universität Berlin (FU) een eredoctoraat uitgereikt voor zijn bijzondere verdiensten als novellist, lyrisch poëet en essayist. Maar daarmee kom je nog niet zomaar een Duitse bibliotheek binnen, moest de schrijver onlangs ervaren.

De FU noemt de 75-jarige Nooteboom een “belangrijke vertegenwoordiger van wereldliteratuur en een auteur wiens werk nauw verbonden is met de stad Berlijn en haar turbulente geschiedenis”. De universiteit is onder de indruk van het “hoge reflectieve niveau” van “de literaire en filosofische beschouwingen” die Nootebooms fictie, poëzie en essays bevatten. Ook draagt zijn werk bij “aan meer begrip tussen verschillende culturen”.

Nooteboom debuteerde in Nederland in 1955 met zijn roman ‘Philip en de anderen’. In de jaren daarna schreef hij vooral reisverhalen, maar ook gedichten en romans. Als journalist maakte hij reportages voor verschillende Nederlandse kranten en tijdschriften. Zo beleefde hij als verslaggever de meirevolutie van 1968 in Parijs. Grote bekendheid verwierf hij met de roman ‘Rituelen’ die in 1980 verscheen en enkele jaren later werd verfilmd.

Al in de jaren zestig verscheen Nootebooms werk in het Duits, maar ook hier kwam zijn echte doorbraak met ‘Rituale’, dat in Duitsland in 1985 werd uitgebracht. De schrijver geniet er inmiddels grote populariteit. Tegenwoordig verschijnen zijn boeken soms zelfs eerder in het Duits dan in het Nederlands. In Duitsland lijkt zijn werk ook meer gewaardeerd te worden dan in Nederland. Zo waren het de Duitse literatuurcriticus Marcel Reich-Ranicki en de filosoof Rüdiger Safranski die ervoor lobbyden Nooteboom voor te dragen voor de Nobelprijs voor Literatuur.

Deutsche Gründlichkeit

Maar hoe beroemd en geliefd de schrijver in Duitsland ook is, niet iedereen kent hem. Ook niet in de wereld van boeken en bibliotheken. Dat moest Nooteboom onlangs ervaren toen hij in Deutsche Staatsbibliothek in Berlijn een boek wilde

inzien. Het werk behoort tot een bijzondere collectie die niet vrij toegankelijk is en waarvoor je een pasje moet aanvragen. Dat deed Nooteboom, maar omdat hij alleen zijn rijbewijs bij zich had en geen paspoort, wilde de dienstdoende bibliotheekmedewerker hem geen pasje geven.

Nooteboom bleef vriendelijk, legde uit wie hij was, dat zijn boeken in de bibliotheek staan en dat hij een eredoctoraat van de FU krijgt uitgereikt. Maar de medewerker was hiervan niet onder de indruk. “En waar is uw paspoort?”

Ook een bibliotheekmedewerkster die hoger in rang is, weigerde hem de toegang tot het boek dat hij in de bibliotheek wilde inzien. “Deutsche Gründlichkeit”, verklaarde ze. Nooteboom was verbijsterd en kon zijn woede niet inhouden. “Als 75-jarige heb ik al eerder met uw Gründlichkeit te maken gehad”, antwoordde hij, zo meldde *Die Welt*.

Berlijn

Nooteboom verblijft regelmatig in Berlijn. Ook nu weer heeft hij zich er gevestigd en werkt er aan een essay over Umberto Eco. In 1989 en 1990, in de tijd van de val van de Muur en de eenwording van Duitsland, schreef hij er aan zijn ‘Berlijnse notities’. Ook in zijn latere ‘Terugkeer naar Berlijn’ (1990) en de roman ‘Allerzielen’ (1998) speelt de Duitse hoofdstad een belangrijke rol. De FU waardeert het dat hij “vanuit het perspectief van een buitenlandse ooggetuige” over de politieke en sociale ontwikkelingen tijdens en na de Wende schrijft.

Nooteboom ontving vele prijzen zoals de Europese literatuurprijs (1993), de prestigieuze Duitse Hansische Goethe Prijs en de Oostenrijkse staatsprijs (2002) en de PC Hooftprijs voor zijn gehele oeuvre in 2004. Ook ontving hij in 1998 een eredoctoraat van de Katholieke Universiteit in Brussel en in 2006 een van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Die Welt / FU Berlin

Afbeeldingen:

Nooteboom: ANS-Online, www.flickr.com

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: https://duitslandinstituut.nl/artikel/885/nooteboom-ontvangt-duits-eredoctoraat